ΤΣΕΧΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Ο ΘΡΥΛΟΣ ΤΩΝ ΚΩΔΩΝΩΝ ΤΗΣ ΛΟΡΕΤΤΗΣ

Τοῦ J. NÉRUDA

Εἶνε καμμιὰ ἑκατοστὴ χρόνια, ἴσως καὶ παραπάνω, ἴσως καὶ παρακάτω, ποὺ κατοικοῦσε μέσ' στὸν Καινούργιο Κόσμο (συνοικία τῆς Πράγας), μιὰ φτωχὴ χήρα.

Μόλις τἄβγαζε πέρα μὲ τὴ δουλειὰ καὶ μὲ τὴν οἰκονομία, ἀλλὰ εἶχε καὶ πολὺ μεγάλη οἰκογένεια.

Ὅλοι ξέρουν πὼς τὸ καμπαναριὸ τῆς ἐκκλησίας τῆς Λορέττης ἔχει πολλὲς καμπάνες, κι' ὅτι οἱ μεγάλες χρησιμεύουν γιὰ νὰ χτυπᾶν τὶς ὧρες κ' οἱ μικρὲς τὰ τέταρτα καὶ τὶς μισές.

Ἡ φτωχὴ χήρα εἶχε τόσα παιδιὰ ὅσες καμπάνες εἶχε καὶ τὸ καμπαναριό. Ἔτσι ὅταν μιλοῦσε γι' αὐτὰ τὰ ἔλεγε «οἱ καμπάνες μου τῆς Λορέττης», θέλοντας μ' αὐτὸ νὰ πεῖ ὅτι εἶταν στὸ σπίτι τόσα παιδιὰ ὅσες κ' οἱ καμπάνες στὸ καμπαναριό· τὰ πιὸ μεγάλα παιδιὰ εἶταν στιγμὲς ποὺ δὲ μιλοῦσαν, μὰ τὰ μικρὰ εἶχαν πάντα κάτι νὰ ποῦν.

Τὸ μοναδικὸ στολίδι ποὺ εἶχε ἡ χήρα ἦταν ἕνα κολλιὲ καμωμένο ἀπὸ κομμάτια ἀσῆμι, ποὺ ἦσαν τόσα στὸν ἀριθμὸ ὅσα ἦσαν καὶ τὰ παιδιά της.

Τὸ κολλιὲ αὐτὸ εἶταν δῶρο μιᾶς πλούσιας νουνᾶς, κ' ἡ μητέρα τὸ φυλοῦσε σὰν ἕνα ἐνθύμιο γιὰ τὰ παιδιά της.

Ἔπεσε τότε στὴν Πράγκα μι' ἀρρώστεια κολλητική, ποὺ χτυποῦσε προπάντων τοὺς φτωχοὺς τόσο ποὺ οἱ τελευταῖοι, μέσα στὴν ἀπελπισία τους, φαντοζόντουσαν, ὅτι οἱ πλούσιοι εἶχον σκορπίσει, μὲ τὴ βοήθεια κάποιου δηλητήριου, αὐτὴ τὴν ἀρρώστεια, γιὰ νὰ ξεκάνουν τοὺς φτωχοὺς ἀνθρώπους.

Ἡ ἐπιδημία ἔπεσε μιὰ μέρα καὶ στὸ σπίτι τῆς χήρας· τὸ μεγαλείτερο ἀπ' τὰ παιδιὰ της χτυπήθηκε πρῶτο.

Ἡ μητέρα ἄρχισε νὰ κλαίει γιατὶ ἀγαποῦσε τὸ ἴδιο ὅλα της τὰ παιδιά, καὶ ποτὲ δὲν ἔβαζε μὲ τὸ νοῦ της ὅτι χάνοντάς τα θὰ γλύτωνε τοὺς κόπους καὶ τὶς φροντίδες.

Δὲν εἶχε μὲ τί νὰ πληρώσει ἕνα γιατρὸ κ' εἶχερε πάλι πὼς ὅλοι τους εἶταν πολὺ ἀπασχολημένοι, ὥστε νὰ κάνουν τὸν κόπο νὰ πᾶνε καὶ στὸ σπίτι της. Δυὸ ὧρες δὲν εἶχαν περάσει καὶ τὸ παιδὶ ἑτοιμαζόταν γιὰ νὰ κάνει τὸ ταξίδι τοῦ ἄλλου κόσμου.

Ἡ δυστυχισμένη μητέρα βλέποντας ὅτι δὲ μποροῦσε νὰ κάνει τίποτα γι' αὐτό, πῆρε τὸ κολλιὲ τὸ καμωμένο ἀπὸ κομμάτια ἀσῆμι, ἔβγαλε τὸ μεγαλείτερο κομμάτι καὶ τὸ πῆγε στὴν ἐκκλησία τῆς Λορέττης.

Εὐθὺς ἀμέσως ἡ πιὸ μεγάλη ἀπὸ τὶς καμπάνες ἄρχισε νὰ σημαίνει. Τὸ παιδὶ ἀγωνιοῦσε· αὐτὴ ἡ καμπάνα ἀνάγγελνε τὸ θάνατό του.

Ἐκείνη τὴ στιγμή, οἱ νεκροφόρες διάσκιζαν πρὸς κάθε διεύθυνση τὴν πολιτεία τῆς Πράγας, σταματῶντας μπρὸς στὰ σπίτια γιὰ νὰ πάρουν τὸ ἀπὸ πεθαμένους φορτίο τους· ὅταν μιὰ νεκροφόρα γέμιζε, τὴν πήγαιναν στὸ κοιμητήρι γιὰ νὰ τὴν ἀδειάσουν σὲ μεγάλους κοινοὺς λάκκους. Τὴν ἄλλη μέρα κι' ἡ χήρα ἀκολούθησε μιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς νεκροφόρες, ποὺ εἶχε μέσα τὸ πεθαμένο παιδί της, ἐλπίζοντας τουλάχιστο νὰ μάθει σὲ ποιὸ μέρος θὰ τὸ ἔθαφταν.

Ὅταν ἐγύρισε σπίτι της, βρῆκ' ἐν' ἄλλο παιδί της ἄρρωστο, χλωμὸ σὰν τριαντάφυλλο ποὺ πεθαίνει· δὲν πέρασαν δυὸ ὧρες ποὺ ἡ μητέρα ἔτρεξε μ' ἕνα δεύτερο κομμάτι ἀσῆμι ἀπὸ τὸ κολλιὲ στὴν ἐκκλησία τῆς Λορέττης, κι' ἀμέσως ἡ δεύτερη στὸ μέγεθος καμπάνα της ἄρχισε νὰ χτυπᾷ καὶ τὸ παιδὶ πέθανε.

Τὸ ἴδιο ἔγινε καὶ τὶς ἄλλες ἡμέρες. Τὰ κομμάτια τὸ ἀσῆμι βγῆκαν, τὸ ἕνα ὕστερ' ἀπ' τὸ ἄλλο, ἀπ' τὸ κολλιέ, καὶ οἱ ἄλλες καμπάνες χτύπησαν μιὰ μιὰ μὲ τὴ σειρά τους, ἀνάλογα πρὸς τὸ μπόϊ τους.

Ἡ μητέρα εἶχε βυθισθῆ σὲ μιὰ βαθειὰ ἀπόγνωση. Βουβή, παρακολουθοῦσε τὴ νεκροφόρα ποὺ πήγαινε τὰ παιδιά της στὸ κοιμητήρι κι' ὅταν ἐγύριζε εὕρισκε κι' ἄλλο στὸ κρεββάτι ἑτοιμοθάνατο.

Ἔτσι ὁ θάνατος τῆς ἄπαξε καὶ τὸ τελευταῖο της παιδί ποὺ μόλις τὸ εἶχε ἀποβυζάξει. Ὅταν ἐχτύπησε κ' ἡ τελευταία καμπάνα τοῦ καμπαναριοῦ τῆς Λορέττης, πῆγε ἡ καρδιὰ τῆς μάνας νὰ σπάσει.

Ἀκολούθησε καὶ τὸ στερνό της στὸ κοιμητήριο. Κι' ὅταν γύρισε στὸ σπίτι ἔνιωσε πὼς κι' αὐτὴν τὴν εἶχε ἀρπάξει ἡ ἀρρώστεια μὲ τὴ σειρά της. Ἔπεσε στὸ ἴδιο κρεββάτι ὅπου εἶχαν πεθάνει ὅλα τὰ παιδιά της.

Ἡ δυστυχισμένη γυναίκα κοίτονταν χωρὶς κανεὶς νὰ παραστέκει στὸ πλευρό της. Δὲν εἶχε κανένα νὰ τῆς δόσει ἔστω κ' ἕνα ποτῆρι νερό. Ἡ μόνη της παρηγοριὰ εἶταν ὅτι τὰ παιδιά της δὲ θὰ ἐπιζοῦσαν μετὰ τὸ θάνατό της.

Μιὰ φλόγα ἀφόρητη τῆς ἀφάνιζε ὅλο της τὸ κορμὶ καὶ στὸ τέλος δὲν εἶχε πιὰ τὴ δύναμη ν' ἁπλώσει τὰ μέλη της, τῆς φαινόταν πὼς κι' αὐτὰ πέθαιναν τὸ ἕνα ὕστερα ἀπὸ τὸ ἄλλο.

— Ἄχ! ἀγαπημένα μου παιδιά, στέναζε, θὰ σᾶς ἀκολουθήσω, μὰ κανένας δὲ θἀκολουθήσει ἐμένα. Σᾶς ἔθαψα μὲ τὸν ἦχο τῶν μικρῶν σημάντρων, μὰ ποιὸς θὰ κάνει τὸ ἴδιο γιὰ μένα στὴν ταφή μου;

Δὲν εἶχε τελειώσει καλὰ καλὰ τὰ λόγια της κι' ὅλες οἱ καμπάνες τῆς Λορέττης, ἄρχισαν νὰ σημαίνουν μαζί· ἐσήμαιναν σ' ἕνα χρόνο ποὺ δυνάμωνε ὁλοένα κ' εἶταν σὰ φωνὲς ἀγγελικές.

— Εἴν' οἱ ψυχὲς τῶν δυστυχισμένων μου παιδιῶν, ψιθύρισε ἡ μητέρα κι' ἀμέσως ξεψύχησε.

Ἀπὸ τότε οἱ καμπάνες τῆς ἐκκλησίας τῆς Λορέττης δὲ σημαίνουν σὰν καὶ τὶς ἄλλες, μὰ μοιάζουν σὰ νὰ τραγουδοῦν. J. Nérudа

ΟΙ ΠΟΛΥΤΙΜΟΙ ΛΙΘΟΙ

ΤΑ ΣΚΟΥΛΑΡΙΚΙΑ ΤΗΣ ΕΡΩΜΕΝΗΣ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΥ Γ'.

Ἀπὸ τὰ παλιὰ χρόνια οἱ ἄνθρωποι ἔδωσαν μεγάλη ἀξία στὰ διαμάντια. Αὐτὰ καὶ οἱ ἄλλοι πολύτιμοι λίθοι ἔγειναν πολλὲς φορὲς ἀφορμὴ ἐξυπνοτάτων κλοπῶν, στυγερῶν ἐγκλημάτων σὲ διαφόρους καιροὺς καὶ τόπους.

Ἕνα ἀπὸ τὰ περιεργότερα ἱστορικὰ ἀνέκδοτα κλοπῆς διαμαντικῶν εἶνε καὶ τὸ ἀκόλουθο ποὺ συνέβη στὸ Παρίσι τὸ 1868: Ὁ Ναπολέων ὁ Γ' εἶχε φίλη μιὰ ξένη κόμησσα, νέα, ἐκτάκτου καλλονῆς. Στὴν Αὐλή, φυσικά, ἔπρεπε νὰ μὴ γίνῃ γνωστὴ ἡ ἐρωτικὴ αὐτὴ σχέσις τοῦ Ναπολέοντος, ἐπειδὴ ἡ αὐτοκράτειρα Εὐγενία ἦταν πολὺ ζηλιάρα. Ἀλλ' ἡ κόμησσα ἀπαιτοῦσε νὰ παρευρεθῇ σ' ἕναν ἀνακτορικὸ χορό, ὁ δὲ Ναπολέων, θέλοντας ν' ἀποφύγῃ κάθε θόρυβο, ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ ἕνα μπὸλ μασκὲ σ' ἀνάκτορα τοῦ Κεραμεικοῦ, ὅπου θὰ μποροῦσε νὰ πάῃ καὶ ἡ ἐρωμένη του μετημφισμένη σὲ Ἰσπανίδα. Γιὰ νὰ τὴν ἀποζημιώσῃ δέ, διότι ὁ χορὸς δὲν ἦταν ἐπίσημος καὶ γιὰ νὰ τῆς ἀποδείξῃ τὴν ἀγάπη του, τῆς ἔστειλε ἕνα ζευγάρι διαμαντένια σκουλαρίκια πολυτελέστατα. Ἡ ἀξία τῶν σκουλαρικιῶν αὐτῶν—ποὺ ἀποτελοῦνταν ἀπὸ πολλὲς διαμαντόπετρες—ἦταν μυθώδης. Τὰ σκουλαρίκια θὰ ἐχρησίμευαν γιὰ τὸν αὐτοκράτορα καὶ ὡς μέσον ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν κόμησσα μέσα στὶς ἄλλες μάσκες. Καὶ πραγματικῶς, ἡ κόμησσα ἦρθε στὴ γιορτή, ντυμένη σὰν Ἰσπανίδα, ἔχοντας στὸ κεφάλι μιὰ μεταξωτὴ μαντίλλια καὶ διεσκέδαζε μὲ μεγάλη εὐθυμία. Ἐξαφνα, σ' ἕνα συνωστισμὸ τοῦ πλήθους, ἀντελήφθη ὅτι τὸ ἕνα σκουλαρίκι τῆς εἶχε πέσει ἀπὸ τὸ αὐτί. Ἔμπηξε φωνές, ἡ σάλα ἔγεινε ἄνω-κάτω, ἔψαξαν παντοῦ, ἀλλὰ ματαίως. Τὸ πολύτιμο σκουλαρίκι δὲν εὑρέθη, καὶ ὁ κλέφτης κατώρθωσε ἐγκαίρως νὰ ἐξαφανισθῇ...

Τὴν ἴδια νύχτα, ὁ Αὐτοκράτωρ ἐκάλεσε τὸ διευθυντὴ τῆς Ἀστυνομίας τῶν Παρισίων, τοῦ ἔδωσε τὸ δεύτερο σκουλαρίκι γιὰ δεῖγμα, ὅπως μὲ αὐτὸ μπορέσῃ νὰ βρῇ τὸ χαμένο. Ὁ Διευθυντὴς ἔβαλε ἀμέσως ὅλα τὰ ὄργανά του σὲ κίνησι, ἀλλ' ὅλοι οἱ κόποι του ἐπῆγαν χαμένοι. Τὸ σκουλαρίκι δὲ βρισκόταν.

Τὴν ἄλλη μέρα, παρουσιάσθηκε μπροστά του ἕνας ἀξιωματικός, λέγοντας ὅτι εἶναι κόμης καὶ ἀξιωματικὸς τῆς Λεγεῶνος τῆς τιμῆς. Μὲ πολλὴ στενοχωρία του εἶπε, χαμηλώνων τὰ μάτια:

— Ἡ νεαρὴ κυρία ποὺ ἀπολαύει τῆς εὐνοίας τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ Αὐτοκράτορος εἶνε ἀδελφή μου. Ὅλη ἡ χθεσινὴ ταραχὴ ἦταν περιττή. Τὸ σκουλαρίκι δὲν τῆς τὸ ἔκλεψαν τῆς ἀδελφῆς μου, ἀλλ' ἐχάθη μέσα στὶς δίπλες τῆς μαντίλλιας της, καὶ μόνο του εἶχε ξεφύγει ἀπὸ τ' αὐτί της τὴν ὥρα ποὺ ἐχόρευε. Ὅταν ἡ ἀδελφή μου γύρισε σπίτι καὶ γδύθηκε, βρῆκε τὸ σκουλαρίκι της. Νάτο!

Καὶ ἔπραγματίσαμε πράγματι στὸ Διευθυντὴ τῆς Ἀστυνομίας τὸ σκουλαρίκι, ὅμοιο καὶ ἀπαράλλαχτο μὲ κεῖνο ποὺ αὐτὸς εἶχε παραλάβει ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα.

— Ἔρχομαι λοιπόν, ἐξηκολούθησε ὁ ἀξιωματικός, νὰ ζητήσω παρ' ὑμῶν, κύριε Διευθυντά, ἐκ μέρους τῆς ἀδελφῆς μου καὶ τὸ ἄλλο σκουλαρίκι. Ἡ ἀδελφή μου, ἀναμφιβόλως δὲ καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ, ἐπιθυμοῦν νὰ μὴ δημιουργηθῇ σκάνδαλον ἐκ τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς, ἀφοῦ βρέθηκε τὸ κόσμημα.

Ὁ Διευθυντὴς χάρηκε πολὺ γιὰ τὴ λύσι τοῦ λεπτοῦ τούτου ζητήματος, παρέδωσε στὸν κόμητα καὶ τὸ δεύτερο σκουλαρίκι καὶ ἔμεινε εὐχαριστημένος γιατὶ τοῦ ἔφυγε ἕνας μπελᾶς. Φανταστῆτε ὅμως τὴν ἔκπληξί του ὅταν, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ ἑβδομάδα, ἔμαθε ὅτι ἡ εὐνοουμένη τοῦ Αὐτοκράτορος δὲν εἶχε ἀδελφό, ὅτι τὸ κλεμένο σκουλαρίκι δὲν εἶχε βρεθῇ, ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος ἔπεσε θῦμα ἀπατεῶνος, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ ἔκλεψε τὸ πρῶτο εἶχε τὴν ἐπιτηδειότητα νὰ βάλῃ στὸ χέρι καὶ τὸ δεύτερο σκουλαρίκι!

Ἡ κόμησσα καὶ ὁ Ναπολέων ἐθύμωσαν τόσο ἐναντίον τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας, ὥστε οὐτός, ὕστερα ἀπὸ λίγον καιρό, ἀναγκάσθηκε νὰ παραιτηθῇ τῆς ὑπηρεσίας.

*

ΓΕΥΜΑΤΑ ΕΙΣ ΤΑ ΝΕΦΗ

Ὁ οἶκος κατασκευῆς ἐπιβατικῶν ἀεροπλάνων Βεγκάντ τοῦ Λονδίνου ἐπεράτωσε τὴν κατασκευὴν τοῦ πρώτου ἐναερίου ἑστιατόριου διὰ λογαριασμὸν τῆς Ἀερὸ Κόμπανυ. Τὸ ἀεροπλάνον αὐτὸ θὰ δύναται νὰ ἀναπτύξῃ ταχύτητα 180 χιλιομέτρων ἀλλὰ δὲν θὰ ἐξυπηρετῇ οὐδεμίαν γραμμήν. Ἡ καμπίνα του θὰ εἶνε ἐν πολυτελέστατον ρεστωρὰν ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ δύνανται ἀνέτως νὰ λάβουν θέσιν πεντήκοντα πεῖρίπου συνδαιτημόνες. Πλὴν τοῦ ρεστωρὰν θὰ ὑπάρχῃ καὶ καπνιστήριον ὅπου θὰ δίδεται ὁ καφές. Τὸ γεῦμα ἐπὶ τοῦ ἐναερίου ρεστωρὰν θὰ στοιχίζῃ πέντε στερλίνας.